Юний астроном _____ (твоє ім'я та прізвище)

№8/2014 БЕРЕЗЕНЬ

КОЛОСОЧОК

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

СКІЛЬКИ ПЛАНЕТ У СОНЯЧНІЙ СИСТЕМІ?

Земля обертається навколо Сонця – джерела тепла, світла і життя. Навколо Сонця обертаються також інші планети Сонячної системи. Від Сонця планети розташовані у такому порядку: Меркурій, Венера, Земля, Марс, Юпітер, Сатурн, Уран, Нептун. Ще зовсім недавно цей перелік завершував Плутон. Але з серпня 2006 року Плутон – уже не планета.

Чому? Що змінилося? Змінилося значення слова „планета"! Причиною цього стали нові астрономічні відкриття, які змінили наші уявлення про Сонячну систему.

Наприкінці минулого століття поза орбітою Нептуна астрономи відкрили сотні об'єктів, подібних до Плутона – плутоноїди. Їхню сукупність назвали поясом Койпера. Плутоноїди – не планети. Плутон – лише один із численних, хоч і найбільших, об'єктів поясу Койпера.

76 років земляни вважали, що в Сонячній системі є дев'ять планет. Про це вчили на уроках астрономії, писали в енциклопедіях, книжках. Трохи жаль втрачати члена сонячної родини, але нічого не вдієш. Нас чекають нові відкриття, нові уявлення про нас, нашу космічну домівку – Землю, Сонячну систему і Всесвіт.

Меркурій, Венеру, Марс, Юпітер, Сатурн, Уран можна побачити неозброєним оком.

Юпітер, Сатурн, Уран та Нептун мають багато супутників та кільця, які складаються з величезної кількості окремих частинок. Ці планети-гіганти мають густу атмосферу і не мають твердої поверхні.

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА

1. Знайди сім небесних тіл, що сховалися у рядку букв:

ЄВРОПАНЗЕМЛЯІОМІСЯЦЬМРПВЕНЕРАМАРСМЕРКУАНСАПЛУТОН

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА

2. Підкресли зайве небесне тіло у кожному рядку. Чому воно зайве?

1. Марс, Венера, Земля, Плутон, Нептун.
2. Марс, Земля, Місяць, Сатурн, Уран.
3. Місяць, Іо, Європа, Ганімед, Калісто.

5. У Стародавній Греції вирізняли сім планет: Сонце, Місяць, Меркурій, Венера, Марс, Юпітер і Сатурн.

1. Як ти думаєш, чому у цьому переліку немає Землі?
2. Які з цих об'єктів сьогодні не називають планетами? Чому?
3. Які планети були невідомі стародавнім грекам?

ЧОМУЧНИК ЛАПОНЬКИ

1. Чому поверхні Меркурія та Місяця подібні?
2. Назви планети Сонячної системи, на яких зможе „приземлитися" космічний корабель.

3. Українські народні загадки

1. Всі його люблять, всі його чекають,
А хто подивиться – кожен скривиться.

2. На небі біліє, світить, а не гріє.

3. Гарне, добре, на всіх людей дивиться,
а людям на себе дивитися не дозволяє.

4. Без рук, без ніг, тільки з рогами,
А ходить попід небесами.

5. Що сходить без насіння?

Кросворд „Плутон"

1. Планета і бог моря.
2. Домівка людства.
3. Найближчий сусід Сонця.
4. Планета – газовий гігант.
5. Найближча до Землі зоря.
6. Сусідка Землі.

1		П			
2		Л			
3		У			
4		Т			
5		О			
6		Н			

4. Дай відповіді на запитання, і ти дізнаєшся, коли Галілей створив свій перший телескоп.

1. Скільки природних супутників має Земля?
2. Скільки планет можна побачити неозброєним оком на небі?
3. Скільки супутників має Меркурій?
4. Скільки небесних тіл називалися планетами Сонячної системи до 2006 року?

НАДСИЛАЙТЕ ВАШІ ПРОЕКТИ, ВІРШІ, КАЗКИ, ЗАГАДКИ НА АДРЕСУ РЕДАКЦІЇ

Відповіді

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА
1. Європа, Земля, Іо, Місяць, Венера, Марс, Плутон.
2. 1) Плутон, 2) Місяць, 3) Місяць. 3. 1) Сонце, 2) Місяць, 3) Сонце, 4) Місяць, 5) Сонце і зорі. 4. 1609 рік.
5. 1) Стародавні греки вважали, що Земля – не планета, а центр Всесвіту. 2) Сонце – зоря, Місяць – супутник Землі. 3) Уран і Нептун.

Кросворд „Плутон". 1. Нептун. 2. Земля. 3. Меркурій. 4. Сатурн. 5. Сонце. 6. Венера.

ЧОМУЧНИК ЛАПОНЬКИ
1. Обидва небесних тіла не мають атмосфери. Тому їхня поверхня вкрита кратерами від ударів метеоритів.
2. Меркурій, Венера, Земля, Марс – планети, які мають тверду поверхню.

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:
Дарія Біда, тел.:(032) 236-71-24,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua
Заступник головного редактора:
Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com
Дизайн і верстка: Марина Шутурма.

Підписано до друку 22.02.13,
формат 60x84/8.
Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
а/с 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ "Видавничий дім „УКРПОЛ".

СОНЦЕ – найближча до нас зоря, центральне й найбільше тіло Сонячної системи. Сонце – величезна розжарена газова куля. Усе живе на Землі залежить від сонячного світла й тепла. Спостерігаючи за Сонцем, будь обережним! Не дивися на Сонце без сонцезахисних окулярів. Це шкідливо для зору. Також дуже небезпечно спостерігати Сонце в бінокль або телескоп.

МЕРКУРІЙ – найменша планета. Не має атмосфери, тому його поверхня вкрита малими і великими кратерами, які утворилися від падіння метеоритів.

Поверхня **МАРСА** вкрита червоним пилом, великими скелястими й піщаними рівнинами, горами та кратерами. Згаслий вулкан Олімп на Марсі – найвища гора Сонячної системи.

АСТЕРОЇДИ – малі, порівняно з планетами, небесні тіла. Вони складаються з каміння та металів. Найбільший астероїд – ЦЕРЕРУ – колись вважали планетою.

МІСЯЦЬ – природний супутник Землі. Не має атмосфери. Першим у телескоп Місяць спостерігав Галілео Галілей. Він назвав темні ділянки „морями", а світлі – „материками". У місячних морях немає води.

НЕПТУН здійснює повний оберт навколо Сонця упродовж 165 років. На Нептуні дмуть найсильніші вітри.

ВЕНЕРА – наша сусідка. Її можна спостерігати на світанку в східній частині небосхилу або ввечері на заході. Має потужну атмосферу. Її поверхня розігріта так, що розжарене каміння світиться. Є діючі вулкани.

ЮПІТЕР – найбільша планета Сонячної системи. Червона Пляма на Юпітері – газовий вихор, більший за земну кулю. Найбільші супутники – Іо, Європа, Ганімед і Калісто – видно у бінокль. Їх відкрив Галілей 1610 року. Ганімед – найбільший супутник у Сонячній системі, більший за Меркурій.

Англійський астроном Вільям Гершель відкрив **УРАН** у телескоп 1781 року.

САТУРН вражає своїм незвичним виглядом. Він має кільця. Найбільший супутник Сатурна – ТИТАН – має власну атмосферу.

ЗЕМЛЯ – єдина планета, на якій вода існує у трьох станах.

ПЛУТОН – далекий і холодний об'єкт у поясі Койпера. Складається з каміння і замерзлих газів. Космічні апарати ще не наближалися до Плутона.

Чи знаєш ти, скільки планет у Сонячній системі?

Маючи Великі Здібності Малий Юрко Співає Українські Наспіви.

Меркурій Венера Земля Марс Юпітер Сатурн Уран Нептун